

Öğretmen Adaylarının Web 2.0 ve Web 2.0 Araçları Hakkındaki Düşünceleri¹

Prospective Teachers' Opinions about Web 2.0 and Web 2.0 Tools

Fadime Kaplan, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
fdmkpln0107@outlook.com, Orcid: 0009-2381-5782

Gülcan Çetin, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
gçetin@balikesir.edu.tr, Orcid: 0000-0002-6851-4740

Doi: 10.5281/vol2iss1pp18-32

Received Date / Geliş Tarihi
November 14, 2024

Accepted Date / Kabul Tarihi
December 9, 2025

Publication Date / Yayınlanma Tarihi
December 18, 2025

Özet: Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının Web 2.0 ve Web 2.0 araçları hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesinde (Türkiye) son sınıfta öğrenim gören 100 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri toplama araçları, Web 2.0 Kelime İlişkilendirme Formu ve Web 2.0 Yazılı Görüş Formudur. Veri analizi; içerik analizi yöntemine göre yapılmış olup, sorulara verilen cevaplar kod, kategori ve tema olarak gruplandırılmıştır. Çalışmada öğretmen adaylarının Web 2.0 kavramı ile ilgili toplam 400 anlamlı kavram/kelime ile ilişkilendirdikleri ve Web 2.0 kavramı ile ilgili toplam 91 anlamlı cümle yazdıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının Web 2.0'ı en çok "teknoloji, İnternet ve Canva" ile ilişkilendirdikleri ve Web 2.0 ile ilgili en fazla "eğitim, kolaylık ve teknoloji" ile ilgili cümle kurdukları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının Web 2.0 tanımı ile ilgili öne çıkan kodları şunlardır: "Kolaylık, teknoloji ve eğitim". Öğretmen adaylarının en fazla bildiği Web 2.0 araçları "Canva, Kahoot, Wordwall ve YouTube", en çok kullandıkları Web 2.0 araçları "Canva, Kahoot ve Teams" tir. Öğretmen adayları, derslerde "Canva, Wordwall, Kahoot ve Teams" i en çok kullandıkları Web 2.0 aracı olarak görmektedirler. Öğretmen adayları lisans programlarında Web 2.0'ın en çok "derslerde verildiğini, uygulamalarda kullanıldığını, bununla ilgili ödevlerin verildiğini ve PowerPoint/sunumlarda kullanıldığını" belirtmişlerdir. Öğretmen adayları Web 2.0'ın gelecekte derslere entegrasyonu konusunda bunun en çok okulda "derslerde, etkinlik hazırlamada, Web 2.0 araçlarının kullanılmasında ve ölçme-değerlendirmede" yapılabileceğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0, Web 2.0 araçları, kelime ilişkilendirme formu, yazılı görüş formu, öğretmen adayları

Abstract: The purpose of this study was to examine the prospective teachers' opinions about Web 2.0 and Web 2.0 tools. In the study, case study design, one of the qualitative research methods, was used. The study group included 100 prospective teachers studying in the senior year at Balıkesir University Necatibey Faculty of Education in Türkiye in the 2023-2024 academic year. Data collection tools were Web 2.0 Word Association Form and Web 2.0 Written Opinion Form. Data were analyzed by content analysis method, and the answers to the questions were grouped by codes, categories and themes. In the study, it was determined that the prospective teachers associated a total of 400 meaningful concepts/words with the concept of Web 2.0 and wrote a total of 91 meaningful sentences about the concept of Web 2.0. The prospective teachers mostly linked Web 2.0 with "technology, Internet, and Canva" and the prospective teachers mostly wrote sentences related to "education, convenience, and technology" regarding Web 2.0. Their prominent codes related to the definition of Web 2.0 were: "Convenience, technology and education". The Web 2.0 tools that the prospective teachers knew most were "Canva, Kahoot, Wordwall, and YouTube", and the Web 2.0 tools they used most were "Canva, Kahoot, and Teams". The prospective teachers saw "Canva, Wordwall, Kahoot, and Teams" as the most useful Web 2.0 tools in classes. They stated that Web 2.0 is mostly "taught in classes, used in application, given homework related to it, and used in PowerPoint/presentations" in undergraduate programs. Regarding the integration of Web 2.0 into future classes, the prospective teachers stated that this could mostly be done at school "in lessons, preparing activities, using Web 2.0 tools, and measurement-evaluation".

Key Words: Web 2.0, Web 2.0 tools, word association form, written opinion form, prospective teachers

¹Bu makale; 2024 TÜBİTAK 2209-A projesi tarafından desteklenmiş olup, 06-07 Temmuz 2024 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen 5. Uluslararası Öğretmenler Konferansı'nda özet bildiri olarak sunulmuştur.

Giriş

21. yy. da gün geçtikçe gelişen ve değişen teknolojiler her alanda değişikliklere yol açmaktadır. Bu alanlardan biri de eğitimidir (Ünlüer, 2018). Eğitim alanında öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının ders anlatırken, ödev verirken ya da ders içi etkinliklerini oluştururken vb. kullandıkları pek çok dijital ve teknolojik araç vardır. Bunlardan biri de Web 2.0 araçlarıdır.

YouTube, Instagram, Canva, Kahoot gibi pek çok Web 2.0 aracı bulunmaktadır. Web 2.0 araçları çeşitli amaçlarla kullanılan uygulama ve sitelerdir. Örneğin, bunlar bazı uygulamalarda videolar birleştirilirken veya fotoğraflardan oluşan anılar video haline getirilirken, ödev hazırlarken, okullarda etkinlik yapılırken, ev, iş veya kişisel ihtiyaçlar için alışveriş yapılırken vb. kullanılabilirler. Böylece, dinamik ve etkileşimli bir çevrimiçi ortam oluşturan Web 2.0 teknolojileri ile bulut bilişim entegrasyonu işletmelere uygun maliyetli çözümler sağlamıştır (Dixit, 2024). Eğitimde, iş birliğine dayalı araçlar ve sanal öğrenme ortamları, geleneksel öğretim yöntemlerini yeniden tanımlayarak küresel bağlantıyı ve bilgi alışverişini teşvik etti.

Web 2.0 araçlarının kullanımı gün geçtikçe artarken, bu araçların kullanılmasının öğrenilmesi de önem arz etmektedir. Bu kadar geniş alana sahip bu araçları derslerde kullanabilmek için hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin bu araçlar hakkında bilgi sahibi olması gerekmektedir. Derslerde kullanılmak üzere seçilen Web 2.0 araçları dersin içeriği, kazanımları ve yapılacak etkinliklerine uygun olarak belirlenmelidir (Timur vd., 2020). Şekil 1'de Web 2.0 araçları sınıflandırılması verilmiştir (Elmas & Geban, 2012).

Şekil 1. Web 2.0 araçları sınıflandırması (Elmas & Geban, 2012)

Literatürde öğretim üyeleri, öğretmenler ve öğretmen adaylarının Web 2.0 hakkında görüşlerini içeren pek çok çalışma bulunmaktadır. Örneğin, Ahmed vd. (2025) Sudan'daki eğitim fakültesinde öğretim üyelerinin derslerinde Web 2.0 araçlarını kullanma durumları üzerine yaptıkları çalışmada şu sonuçları elde etmişlerdir: Öğretim üyelerinin Web 2.0 araçlarını üniversitede kullanma düzeyleri orta düzeyde olup, Web 2.0 araçlarını en çok bilimsel araştırma konularında kullanmaktadırlar. Bunun yanında, öğretim üyelerinin Web 2.0 kullanma düzeyleri lisans düzeyinde anlamlı bir fark göstermezken, bölüm bazında anlamlı bir fark göstermiştir. Ancak üniversite öğretmenleri öğretimde Web 2.0 kullanımının bazı zorluklara yol açtığını belirtmişlerdir.

Akbaş ve Yünkül (2024) çalışmalarında, öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını derslerin tüm aşamalarında kullandıklarını ifade etmelerine rağmen, öğretmenlerin Web 2.0 araçlarının kullanımı esnasında çoğunlukla donanım eksikliği, İnternet bağlantı sorunları, sınırlı erişim ve güncelleme problemleri yaşandığını belirtmişlerdir. Serin (2024) sınıf öğretmenlerinin matematik derslerinde Web 2.0 araçlarının kullanılmasında yaşanan başlıca problemlerin teknik problemler ve zamanın iyi ayarlanamaması olduğunu vurgulamıştır. Kayar (2019) çalışmasında, lise İngilizce öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını sınıfta kullanılmalarının dezavantajlarını şöyle sıralamıştır: Web 2.0 araçları zaman alıcıdır, İnternet bağlantısı gerektirmektedir ve sınıf yönetimi problemlerine neden olmaktadır. Özpınar (2020) çalışmasında, Web 2.0 araçlarının kullanılmasında İnternet ve teknolojik araç gereksiniminin öğretmen adayları tarafından önemli bir sınırlılık olduğu rapor edilmiştir.

Taşlıçay Arslan (2019) çalışmasında şu sonuçlar göze çarpmaktadır: Web 2.0 araçlarının tanıtımı sonrasında öğretmen adaylarının öğretim teknolojisi standartları özyeterliliği ve öğretim teknolojilerine yönelik tutumlarında artışa neden olmuştur. Usta vd. (2020) “öğretmen adaylarının öğrenme ortamına Web 2.0 teknolojilerini entegre edebilme yeterliliği” isimli çalışmalarında şu sonuçlara ulaşmışlardır: Web 2.0 araçlarının öğrenme ortamına entegrasyon edilebilme düzeyinin %12,77’si yeterli; %72,34’ü kısmen yeterli ve %14,89 yetersizdir. Çalışmadaki veri toplama aracı, öğretmen adaylarına 35 kategoride sınıflanan Web 2.0 araçlarının bulunduğu bir bilgi toplama formudur. Serin (2024) sınıf öğretmenlerinin matematik derslerinde Web 2.0 araçlarını orta sıklıkta kullandıklarını rapor etmiştir. En çok tercih edilen Web 2.0 araçlarının başında gelen Wordwall, Quizizz ve Kahoot’un tercih sebebinin ise bu araçların dersleri eğlenceli hale getirmesi olduğu belirtilmiştir.

Kuloğlu vd. (2024) çalışmasında; öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanma yetkinliğinin orta düzeyde olduğunu belirlemiştir. Öğretmen adaylarının Web 2.0 kullanım yetkinlikleri cinsiyet, sınıf, internette geçirilen süre, anne ve baba eğitim durumları değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık göstermezken, bölüm olarak Sosyal Bilgiler, Okul Öncesi ve İngilizce Bölümleri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ayrıca, çalışmada 1 ve 2 kardeş sayısına sahip öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanma yetkinliklerinin çok daha yüksek olduğu saptanmıştır. Diğer örnek ise, “Sosyal Bilgiler ile Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri öğretmeni adaylarının eğitimde Web 2.0 kullanımına yönelik görüşleri” dir (Özer & Albayrak, 2017). Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış olup, araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Öğretmen adayları; Web 2.0 özelliklerinin kısmen farkındadırlar ve Web 2.0 araçlarını eğitimde kullanmak istemekle birlikte, bu konudaki bilgileri yeterli değildir. Karakuş ve Er (2021) “Türkçe öğretmeni adaylarının Web 2.0 araçlarının kullanımıyla ilgili görüşleri” adlı makalelerinde öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını ne kadar bildiği ve nasıl kullandıklarını araştırmışlardır. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Veriler, Google Forms üzerinden 16 maddelik yazılı görüş formu hazırlanarak toplanmıştır. Çalışmada öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarının bazılarını bildiği ve bazılarını da kullandıkları tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, öğretim üyeleri, öğretmenler ve öğretmen adaylarının Web 2.0 hakkında bilgileri ve kullanma düzeyleri orta düzeyde bulunmuştur. Bunun yanında, Web 2.0 kullanımının bazı zorluklara yol açtığını belirtmişlerdir. Örneğin, teknik problemler, zamanın iyi ayarlanamaması, İnternet bağlantısı sorunu gibi.

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının Web 2.0 ve Web 2.0 araçları ile ilgili görüşlerini belirlemektir. Literatürde öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları hakkındaki düşüncelerini inceleyen pek çok çalışma bulunmasına rağmen (Ahmed vd., 2025; Karakuş & Er, 2021, Özpınar, 2020; Serin, 2024), Web 2.0 ve Web 2.0 araçlarını Kelime İlişkilendirme Formu (KİF) ile inceleyen bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu nedenle, bu çalışma sonuçlarının Web 2.0 ile ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz. Bu doğrultuda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının Web 2.0 kelimesi ile ilgili bilişsel yapıları nasıldır?
2. Öğretmen adayları Web 2.0’ı nasıl tanımlamaktadırlar?
3. Öğretmen adaylarının ismini bildikleri ve kullanmasını bildikleri Web 2.0 araçları nelerdir?
4. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarının lisans derslerinde verilmesi ve kullanılması hakkındaki düşünceleri nelerdir?

5. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarının gelecekte derslere entegrasyonu hakkındaki düşünceleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, belli bir durum veya olayı incelemek amacıyla yapılan nitel araştırma yöntemlerinden biridir (Büyüköztürk vd., 2013; Özenç, 2022).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesinde son sınıfta öğrenim gören 100 öğretmen adayı oluşturmaktadır. 100 öğretmen adayının 19'u Biyoloji Öğretmenliği, 13'ü Türkçe Öğretmenliği, 22'si Fen Bilimleri Öğretmenliği, 2'si Müzik Öğretmenliği, 2'si Matematik Öğretmenliği ve 42 tanesi diğer öğretmenlik bölümlerinden oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk vd., 2013). Burada ölçüt, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının son sınıf öğrencisi olmalarıdır. Çünkü öğrenciler son sınıfa gelinceye kadar Web 2.0 araçlarına aşina olmakta, bununla ilgili birkaç ders almakta ve farklı derslerde bunların hem kullanıldığını görmekte hem de kendileri kullanmaktadırlar.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen Web 2.0 Kelime İlişkilendirme Formu (KİF) ve Web 2.0 Yazılı Görüş Formu kullanılarak toplanmıştır. Web 2.0 KİF öğretmen adaylarının Web 2.0 ile ilgili hangi kelime/kavramları çağrıştırdığını belirlemek için ve Web 2.0 Yazılı Görüş Formu ise öğretmen adaylarından Web 2.0 ve Web 2.0 araçları hakkında daha fazla bilgi almak için geliştirilmiştir.

Web 2.0 KİF'te öğretmen adaylarından önce 30 saniye içinde Web 2.0 ile ilgili akıllarına gelen ilk 5 kelime/kavramı sırasıyla alt alta gelecek şekilde verilen boşluklara yazmaları ve daha sonra yine 30 saniye içinde Web 2.0 ile ilgili bir cümle yazmaları istenmektedir (Özatlı & Bahar, 2010). Web 2.0 Yazılı Görüş Formu ise, yedi açık uçlu sorudan oluşmaktadır. İki form da öğretmen adaylarına Google Forms aracılığıyla gönderilmiştir.

Veri Analizi

Veriler, içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Web 2.0 KİF ve Web 2.0 Görüş Alma Formuna verilen cevaplar, araştırmacılar tarafından önce Excel'e aktarılmıştır. Daha sonra, her iki formdaki her soruya verilen cevaplar kod, kategori ve temalara ayrılmıştır. En son, bunlara ilişkin frekans tabloları oluşturulmuştur (Yıldırım & Şimşek, 2006). Bir tabloda her öğrencinin bu soruya verdiği cevaplar birden fazla kod içerebilir. Bu nedenle, bazen bir tabloda toplam frekans 100'ü geçebilmektedir. Ayrıca, ilginç öğrenci cevaplarına örnekler “ ... ” aynen alıntı yapılarak metin içinde verilmiştir. Kodlayıcılar arası güvenilirlik, makale yazarları tarafından sağlanmıştır.

Bulgular

Web 2.0 kelimesi ile ilgili bilişsel yapı

Web 2.0 kelimesinin öğretmen adaylarına çağrıştırdığı kelime ve kavramlara ilişkin bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Web 2.0 kelimesiyle ilişkili kelime ve kavramlar

Tema	Kategori	Kod	f
Teknoloji (400)	Web 2.0 Araçları (178)	Canva	28
		Kahoot	20
		Wordwall	20
		YouTube	18
		Learning Apps.	13
		Teams	9
		Socrative	8
		Prezi	7
		Zoom	6
		Google	6
		Quizizz	4
		Facebook	3
		Wikipedia	3
		Blog	2
		Edmodo	2
		Geogebra	2
		Google forms	2
		Google meet	2
		StoryJumper	2
		Actionbound	2
		Baamboozle	2
		Capcut	2
		ClassDojo	1
		Diagrams	1
		Draw.io	1
		Edpuzzle	1
		Emaze	1
		Gimkit	1
		Go Math	1
		Googlemap	1
		Instagram	1
		Mentimeter	1
		Midjourney	1
		Pheeting	1
		Snapchat	1
		Thinglink	1
		WordPress	1
	Bilgisayar (122)	Teknoloji	38
		Bilgisayar	15
		PowerPoint/Sunum	13
		Word	10
		Uygulama	8
		Excel	5
		Araç	4
		Bilişim	4
		Araştırma	3
		Yazılım	3
		Ağ	2
		Dosya	2
		Sistem	2
		Tarayıcı	2
		Yapay zeka	2
		Chat	2
		Arama motoru	1
		Bilişim teknolojileri araçları	1
		Güncelleme	1
		Kodlama	1
		Pdf	1

	Photoshop	1
	Html5	1
İnternet (51)	İnternet	32
	Online/Çevrimiçi	4
	Hız	4
	Sosyal medya	3
	Erişim/Hızlı erişim	2
	Gezinti/Dolaşım	2
	Dijital ortam	1
	Dijital sınıf ortamı	1
	Güç	1
	Hızlı bilgi	1
Özellik (25)	Yenilik/Yenilikçilik/İnovasyon	9
	Beceri/Yetkinlik/21. yy. becerileri	3
	Etkileşim	2
	Kullanışlılık	2
	Dikkat çekici	1
	Eğlence	1
	Ekonomiklik	1
	Entegrasyon	1
	Görsellik	1
	İleriye dönük	1
	İletişim aracı	1
	Yaratıcılık	1
	Yarışma	1
Eğitim-Öğretim (24)	Uygulama	8
	Oyun	3
	Öğretim materyali/Öğretme aracı	2
	Öğrenme/Öğrenim	2
	Sınıf/Sınıf katılımı	2
	Oyunla öğrenme	1
	Öğrenci	1
	Öğreticilik	1
	Soru	1
	Dijital okuryazarlık	1
	Anket	1
	Çalışma	1

Tablo 1’de verilen Web 2.0 KİF’in kelime kısmı bulgularına göre (toplam 400 anlamlı kavram/kelime; anlamsız/ilgisiz kelime 6, cevap yok 5), öğretmen adaylarının Web 2.0’ı en çok “teknoloji (38), İnternet (32) ve Canva (28)” ile ilişkilendirdikleri tespit edilmiştir. Bu soruya anlamsız/ilgisiz yanıt veren öğrenci sayısı 6 iken, 6 öğrencinin de bu soruya cevap vermediği gözlenmiştir.

Web 2.0 Kelime İlişkilendirme Formunun cümle kısmı bulguları Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. Web 2.0 kelimesi ile ilgili cümleler

Tema	Kategori	Kod	f
Teknoloji (46)	Bilgisayar (16)	Teknoloji	8
		PowerPoint/Sunum	3
		Yapay zeka	1
		Sistem	1
		Microsoft	1
		Yazılım	1
		Araç	1
	İnternet (9)	İnternet	7
		Web/Site	2
	Özellik (21)	Kolaylık	13
		Yararlı/Verimli	6
		İletişim	1
		Ekonomik	1
Eğitim-Öğretim (45)	Eğitim-Öğretim (45)	Eğitim	14
		Öğrenme	7
		Öğretim	6
		Ders	6
		Bilgi	3
		Ölçme	3
		Etkinlik	3
		Eğitici	3

Tablo 2’de verilen Kelime İlişkilendirme Formu cümle kısmı sonuçlarına göre (toplam 91 anlamlı cümle, anlamsız/ilgisiz cümle 4, cevap yok 5), öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları ile ilgili en çok “eğitim (14), kolaylık (13) ve teknoloji (8)” ile ilgili cümle kurdukları belirlenmiştir. Burada 4 öğrenci Web 2.0 ile ilgili anlamlı olmayan cümle kurarken, 5 öğrenci ise Web 2.0 ile ilgili cümle yazmamıştır.

Kategori: Eğitim-öğretim

Eğitim-öğretime yardımcı uygulamalar. (Ö8)

Eğitimde eğlenceyi ve eğitimi bir arada kullanan teknolojik araçlardır. (Ö17)

Dersi pekiştirmenin en iyi yolu (Ö15)

Web 2.0 güzel etkinlikler tasarlayarak, güzel sunumlar yapmamıza yarayan araçları kapsar. (Ö49)

Kategori: Bilgisayar

Teknolojiyi temele alan araçları kapsar. (Ö6)

Sunum araçlarından Prezi ile ödev hazırladım. (Ö22)

Kategori: Verimlilik

Öğrenciler için yararlı bir uygulama ve öğrencilere dersi oyunla sevdirdiğini düşünüyorum. (Ö4)

Ekonomik bir etkinlik (Ö42)

Kategori: İnternet

Bireylere bazı kullanım alanlarında kolaylık sağlayan internet siteleridir. (Ö26)

Web 2.0 tanımı

Öğretmen adaylarının Web 2.0 tanımına ait bulguları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Web 2.0 tanımı

Tema	Kategori	Kod	f
Tanım (80)	Bilgisayar (23)	Teknoloji	10
		Etkileşim	6
		Yazılım	3
		Sunum	1
		Yapay zeka	1
		Edit	1
		Uygulama	1
	İnternet (9)	İnternet	8
		Sanal ortam	1
	Özellik (23)	Kolaylık	11
		İletişim	8
		Fayda	2
		Paylaşım	2
	Eğitim-Öğretim (25)	Eğitim	9
		Etkinlik	5
		Öğrenme	4
		Eğitici oyun	3
		Öğretim	1
		Ders	1
		Bilgi	1
		Ölçme	1

Tablo 3’e göre, pek çok öğretmen adayının Web 2.0 tanımını tam olarak bilmediği daha kısa tanımlar yaptıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adayları tarafından yapılan Web 2.0 tanımı, en çok “özellik, bilgisayar ve eğitim-öğretim” kategorilerinde toplanmıştır. Bu kategorilerdeki en yüksek kodlar şunlardır: “Kolaylık (11), teknoloji (10) ve eğitim (9)”. Bu soruya anlamsız/ilgisiz yanıt veren öğrenci sayısı 5 iken, 15 öğrencinin de bu soruya cevap vermediği gözlenmiştir.

Kategori: Eğitim-öğretim

Eğitim hayatımızı daha aktif bir şekilde geçirmemizi sağlayan bir uygulamadır. (Ö96)
 Teknoloji ile bütünleşen öğretim ortamı. (Ö68)
 Okulda gerekli etkinlikler yapmamıza yardımcı program. (Ö43)
 Konuları eğitici oyunlarla öğretmek. (Ö88)

Kategori: Bilgisayar

Günümüzde öne çıkan teknoloji temelli araçlardır. (Ö6)
 Web 2.0 araçları sunum yapmak için harika bir ortam. (Ö85)

Kategori: Verimlilik

Hayatımızı kolaylaştıran eğitimde özellikle teknolojik uygulamalar. (Ö5)
 Online araçlardan faydalanabilme. (Ö92)

İsmi bilinen ve kullanılması bilinen Web 2.0 araçları

Öğretmen adaylarının ismini bildikleri ve kullanmayı bildikleri Web 2.0 araçları Tablo 4 ve Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 4. İsmi bilinen Web 2.0 araçları

Tema	Kategori	Kod	f
Teknoloji (84)	Web 2.0 Araçları (84)	Canva	24
		Kahoot	19
		Wordwall	10
		YouTube	10
		Teams	7
		Prezi	3
		Instagram	3
		Google	2
		Facebook	2
		Photostory	1
		Geogebra	1
		Chat GPT	1
		StoryJumper	1

Tablo 4’e göre, öğretmen adaylarının 14 adet Web 2.0 aracını bildiği tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının ismini en çok bildikleri Web 2.0 araçları ise, “Canva (24), Kahoot (19), Wordwall (10) ve YouTube (10)” dur. Ayrıca, bazı öğretmen adayları bu soruya anlamsız/ilgisiz (6) yanıtlar verirken, bazıları da bilmiyorum diye yanıt vermişlerdir (10).

Tablo 5. Kullanılışı bilinen Web 2.0 araçları

Tema	Kategori	Kod	f
Teknoloji (69)	Web 2.0 Araçları (69)	Canva	18
		Kahoot	16
		Teams	10
		YouTube	7
		Wordwall	6
		Prezi	4
		Learning Apps.	4
		Instagram	3
		Geogebra	1

Tablo 5 öğretmen adaylarının kullanmasını bildikleri Web 2.0 araçları ile ilgili bulguları özetlemektedir. Buna göre, öğretmen adaylarının toplamda 13 Web 2.0 aracını kullanmayı bildikleri, bunlardan da en çok “Canva (18), Kahoot (16) ve Teams (10)” u kullanmayı bildikleri tespit edilmiştir. Ayrıca, bu soruya anlamsız/ilgisiz (8) yanıt verenler ve hiç cevap vermeyenler (13) bulunmaktadır.

Web 2.0 Araçlarının Lisans Derslerinde Verilişi ve Kullanılışı

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarının lisans derslerinde verilişi ve kullanımına ait bulgular Tablo 6 ve Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 6. Web 2.0 araçlarının lisans derslerinde verilişi

Tema	Kategori	Kod	f
Öğretim (83)	Derste Veriliş Şekli (72)	Dersler verildi.	45
		Uygulamalar kullanılıyor.	6
		Ödevler veriliyor.	6
		PowerPoint/Sunumlarda kullanılıyor.	5
		Etkinlikte kullanılıyor.	3
		İnternet	2
		Konu anlatımında kullanılıyor.	1
		Müzik notası yazımında kullanılıyor.	1
		Poster hazırlamada kullanılıyor.	1
		Uygulamalar hakkında bilgi verildi.	1
		Ölçme-değerlendirmede kullanılıyor.	1
	Eğitim-Öğretim (8)	Eğitim	3

	Öğrenme	3
	Okul	1
	Öğretici	1
Özellik (3)	Kolaylık	1
	İletişim	1
	Yenilik	1

Tablo 6'ya göre, 1 öğretmen adayı lisans programlarında Web 2.0 ile ilgili bir şey yapılmadığını/verilmediğini ifade ederken, 15 öğrenci ise bu konuda herhangi bir fikir belirtmemiştir. Diğer tüm öğrenciler ise, Web 2.0'ın derslerde kullanıldığını söylemişlerdir. Bununla ilgili olarak öğrenciler Web 2.0'ın; “derslerde verildiğini (45), uygulamaların kullanıldığını (6), ödevlerin verildiğini (6) ve PowerPoint/Sunumlarda kullanıldığını (5)” belirtmişlerdir. Ayrıca, bu soruya anlamsız/ilgisiz (1) yanıt verenler ve hiç cevap vermeyenler (15) bulunmaktadır.

Kategori: Derste verilisi

Teknoloji dersleri içeriklerinde bolca kullanılıyor. Ödevler veriliyor. Araştırmalar veriliyor. (Ö2)
Materyal tasarım derslerinde bu araçlar tanıtılıyor ve bizden örnekler hazırlamamız isteniyor. İyi ki hocalarımız bizlere bu programları tanıttılar. Şu an çokça kullanıyorum. (Ö7)
Hocalarımız konu anlatımlarında İnternet sitelerinden, YouTube gibi uygulamalardan faydalaniyor. (Ö3)

Etkinlikler yapılıyor, Word belgeleri, sunumlar hazırlanıyor. (Ö52)

Kategori: Eğitim-öğretim

Teams, YouTube vb. yerler üzerinden ödevlendirmeler ve öğretici bilgiler veriliyor. (Ö32)
Öğrencilerin oyunlarla eğitimleri destekleniyor. (Ö20)

Kategori: Verimlilik

Eğitimi daha kolay nasıl verebilmemiz hakkında bilgi verir. (Ö43)
Yenilikler ve sistematik düzenlemeler yapılıyor. (Ö81)

Tablo 7. Web 2.0 araçlarının lisans derslerinde kullanılışı

Tema	Kategori	Kod	f
Kullanım Şekli (91)	Nerede? (86)	Her yer	17
		Eğitim	16
		Dersler	12
		Sınıf	7
		Okul	7
		İnternet	6
		Öğrenme	5
		Elektronik eşyalar	5
		Öğretim	3
		Sunum	3
		Uzaktan eğitim	2
		Uygulama	1
		Bilgi arama	1
		İletişim	1
	Nasıl? (5)	Etkinlik üretme	2
		Kolaylaştırma	2
		Ölçme-değerlendirme	1

Tablo 7'de görüldüğü üzere, öğretmen adayları Web 2.0 araçlarının en fazla “her yerde (17), eğitim (16) ve derslerde (12)” kullanıldığını ve Web 2.0 araçlarının etkinlik üretme (2) ve kolaylaştırma (2)” amacıyla kullanıldığını belirtmişlerdir. Ayrıca, bu soru için anlamsız/ilgisiz (1) cevap verenler ve cevap vermeyen (8) öğrenci bulunmaktadır.

Kategori: Nerede?

Her zaman, her yerde kullanılabilir. (Ö3)

Eğitimde görsel ihtiyaçlar olduğu zaman kullanılır. (Ö2)

İnternet ortamında kullanılır. (Ö40)

Derslerde, sunumlarda, toplantılarda kullanılabilir. (Ö9)

Kategori: Nasıl?

Derslerde online görüşmelerde etkinlik üretmek için kullanılır. (Ö31)

Okulda ölçme-değerlendirme amaçlı kullanılır. (Ö90)

Web 2.0'ın Gelecekte Derslere Entegrasyonu

Web 2.0'ın gelecekte derslere entegrasyonuna ait bulgular Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Web 2.0'ın gelecekte derslere entegrasyonu

Tema	Kategori	Kod	f
Öneri (58)	Ders içi (74)	Etkinlik hazırlama	15
		Web 2.0 araçlarının kullanımı	9
		Ölçme-değerlendirme	9
		Eğitici oyun	6
		Sunum	5
		Öğretim materyali/Eğitici materyal	3
		Oyun tasarımı	2
		Online eğitim	1
	Ders dışı (1)	Ödev	7
		Bahçede ders	1
	Teknik (10)	Teknolojik aletler	3
		Web 2.0'ın daha çok tanıtımı	2
		Pratik yapma	2
		Web 2.0'ın uygun kullanımı	1
		Hayata dahil etme	1
		Seçmeli ders açma	1

Tablo 8'de görüldüğü üzere, öğretmen adayları Web 2.0'ın gelecekte derslere entegrasyonu ile ilgili olarak şunları vurgulamışlardır: Öğretmen adayları Web 2.0'ın derslere entegrasyonunun en çok ders içinde yapılacağını ve bunun da en çok “derslerde (16), etkinlik hazırlamada (15), Web 2.0 araçlarının kullanımında (9) ve ölçme-değerlendirmede (9)” olacağını düşünülmektedir. Öğretmen adayları Web 2.0'ın ders dışı entegrasyonunun en çok bahçede yapılabileceğini belirtmişlerdir (1). Ayrıca, öğretmen adayları okulda Web 2.0'ın entegrasyonunun daha fazla olması için “teknolojik aletlere ihtiyaç olduğu (3), Web 2.0'ın daha fazla tanıtılması gerektiği (2) ve pratik yapılması gerektiğini (2)” vurgulanmıştır. Ayrıca, bu konuda anlamsız/ilgisiz bazı cevaplar (20) ile bu soruya cevap vermeyenler de bulunmaktadır (10).

Kategori: Ders içi

Farklı eğitim kademelerinde hazırbulunuşluk düzeylerine göre etkinlikler yapılabilir. (Ö73)

Eğitici oyunlar ilgi çekici uygulamalarla öğrencilere bilgiler eğlenceli içerikler şeklinde sunulabilir. (Ö14)

Sunumlarımızda kullanılabilir. (Ö57)

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada Kelime İlişkilendirme Formu ve Görüşme Formu ile toplanan öğretmen adaylarının Web 2.0 ve Web 2.0 hakkındaki düşünceleri ile ilgili bulgular ışığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Çalışmada öğretmen adaylarının Web 2.0 kavramı ile ilgili toplam 400 anlamlı kavram/kelime yazdıkları tespit edilirken, öğretmen adaylarının Web 2.0 ile ilgili toplam 91 anlamlı cümle yazdıkları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının Web 2.0'ı en çok “teknoloji, İnternet ve Canva” ile ilişkilendirdikleri görülürken, öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları ile ilgili en çok “eğitim, kolaylık ve teknoloji” ile ilgili cümle kurdukları görülmüştür. Ayrıca, Web 2.0 ile ilgili olarak hem kelime kısmında hem de cümle kısmında az sayıda öğrencinin anlamlı olmayan/ilgisiz cevaplar verdiği ya da cevap vermediği gözlenmiştir.

Çalışmada, pek çok öğretmen adayının Web 2.0 tanımını tam olarak bilmediği belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının en fazla “kolaylık, teknoloji ve eğitim” ile ilgili tanım yaptıkları ve 15 öğrencinin ise bu soruya cevap vermediği gözlenmiştir. Öğretmen adaylarının toplamda 14 adet Web 2.0 aracının ismini bildikleri ve bunlardan da en fazla “Canva, Kahoot, Wordwall ve YouTube” un adını bildikleri tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının toplamda 13 adet Web 2.0 aracını kullanmayı bildikleri ve bunlardan da en çok “Canva, Kahoot ve Teams” i kullanmayı bildikleri belirlenmiştir. Ayrıca, öğrenciler derslerde çoğunlukla “Canva, Wordwall, Kahoot ve Teams” i kullanışlı olarak görmektedirler. Öğrenciler, Web 2.0 araçlarını daha çok “faydalı, kullanışlı ve dikkat çekici” özellikte olmaları nedeniyle dersler için yararlı bulmaktadırlar. Bazı öğrenciler ise, Web 2.0 araçlarının ismini bilme ve kullanmayı bilme konusunda anlamsız/ilgisiz yanıt vermişler ya da bu konuda herhangi bir görüş bildirmemişlerdir. Serin (2024) sınıf öğretmenlerinin matematik derslerinde Web 2.0 araçlarını orta sıklıkta kullandıklarını ve Wordwall, Quizizz ve Kahoot’un eğlenceli olduğu için en çok kullanılan araçlar olduğunu rapor etmiştir. Benzer olarak, Kayar (2019) çalışmasında lise İngilizce öğretmenlerinin derslerinde en çok “Kahoot, YouTube ve PowerPoint” kullandıklarını ve bunların öğrencileri motive ettiği, derse katılımı ve sınıf içi etkileşimi arttırdığını rapor etmiştir.

Öğrencilerin pek çoğu lisans derslerinde Web 2.0 araçlarının en çok “derslerde verildiğini” söylerken, bunu “uygulamalarda kullanılıyor, ödevler veriliyor ve PowerPoint/sunumlarda kullanılıyor” takip etmektedir. Öğretmen adayları; Web 2.0 araçlarının en fazla “her yerde, eğitimde ve derslerde” kullanıldığını düşünürken, onlar Web 2.0 araçlarının en fazla “etkinlik üretme ve kolaylaştırma” amacıyla kullanıldığını görüşüne sahiptirler. Ancak bu konuda fikir beyan etmeyen bazı öğrenciler de bulunmaktadır.

Mevcut çalışmada pek çok öğretmen adayı Web 2.0'ın gelecekte derslere entegrasyonunun yapılması gerektiğini, bunun da “etkinlik hazırlama, Web 2.0 araçlarının kullanımı ve ölçme-değerlendirmede” yapılabileceğini ifade etmişlerdir. Entegrasyon yapılması esnasında ise, daha çok “teknolojik aletlere ihtiyaç olduğu, Web 2.0'ın daha fazla tanıtılması ve pratik yapılması” gerektiği belirtilmiştir. Usta vd. (2020) öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları hakkında bilgileri olmasına rağmen, bu araçları öğrenme ortamlarına entegre edebilme konusunda kısmen yeterli olduklarını rapor etmiştir. Bunun yanında unutulmamalıdır ki Web 2.0 araçlarının kullanımı esnasında bazı problemler yaşanabilir. Örneğin, donanım eksikliği, İnternet bağlantı sorunları, sınırlı erişim ve güncelleme problemleri, zaman problemi gibi (Akbaş & Yünkül, 2024; Kayar, 2019; Özpınar, 2020; Serin, 2024). Web 2.0 araçlarının derslere daha iyi entegre edilebilmesi için bu problemlerin giderilmesi gereklidir.

Çalışmanın yapıldığı eğitim fakültesinde Web 2.0 araçları hem çeşitli lisans programları derslerine entegre olarak kullanılmakta hem de bununla ilgili bazı seçmeli dersler verilmektedir. Ancak eğitim fakültelerinde Web 2.0 araçları uygulamalarının arttırılması gerekmektedir. Web 2.0 araçları üzerine verilecek hizmet içi kursların da daha çok yüz yüze, uygulamalı ve konuya hakim eğitmenler tarafından verilmesi önemlidir (Akbaş & Yünkül, 2024; Özpınar, 2020). Ayrıca, Web 2.0 araçları hakkında öğrencilere yönelik seminer ya da konferans sayısı da arttırılabilir.

Etik Beyan

Bu çalışma, 02.10.2024 tarihli Balıkesir Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Etik Komisyonu toplantısında alınan etik kurul onay kararı ile yürütülmüştür. Sonuçların raporlanmasında veri sağlayıcısının kimliği açıklanmamıştır ve hassas bilgi bulunmamaktadır. Ayrıca, yazarlar bu çalışmaya katılmaları için öğrencilerden onay almıştır.

Araştırmacıların katkı oranı beyanı: Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar çatışması beyanı: Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Abdelrahman M. A., Arwa, A. A., & Ahmed A. A. (2016). The current use of web 2.0 tools in university teaching from the perspective of faculty members at the college of education. *International Journal of Instruction*, 9(1), 179-194.
- Akbaş, S., & Yünkül, E. (2024). Sınıf öğretmenlerinin Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliklerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(1), 93-110.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş., & Çakmak, E. K. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem-A.
- Daher, T., & Lazarevic, B. (2014). Emerging instructional technologies: Exploring the extent of faculty use of web 2.0 tools at a midwestern community college. *TechTrends*, 58(6), 42-50.
- Dixit, A. R. T. I. (2024). Web 2.0 technologies and its application. *The Journal of Rural and Agricultural Research*, 24(1), 28-34.
- Elmas, R., & Geban, Ö. (2012). Web 2.0 tools for 21st century teachers. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 243-254.
- Karakuş, N., & Er, Z. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının Web 2.0 araçlarının kullanımıyla ilgili görüşleri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 177-197.
- Kayar, S. (2019). *A study on the most commonly used Web 2.0 tools among Turkish high school teachers of English*. Master's thesis, Middle East Technical University.
- Kuloğlu, A., Gürbüz, N. N., Tutuş, F., & Özer, M. (2024). Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanım yetkinlikleri. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(26), 156-171.
- Özatlı, N. S., & Bahar, M. (2010). Öğrencilerin boşaltım sistemi konusundaki bilişsel yapılarının yeni teknikler ile ortaya konması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 9-26.
- Özenç, Y. Y. (2022). Eğitim araştırmalarında durum çalışması deseni nasıl kullanılır? *Uluslararası Eğitimde Nitel Araştırmalarda Mükemmellik Arayışı Dergisi*, 1(2), 57-67.
- Özer, Ü., & Albayrak Özer, E. (2017). Sosyal bilgiler ile bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmeni adaylarının eğitimde Web 2.0 kullanımına yönelik görüşleri. In *3rd International Congress on Political, Economic and Social Studies (ICPESS)* (pp. 09-11).
- Özpınar, İ. (2020). Preservice teachers' use of Web 2.0 tools and perspectives on their use in real classroom environments. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 11(3), 814-841.
- Serin, M. K. (2024). Matematik derslerinde web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Journal of New Paradigms in Education*, 1(1), 43-52.
- Taşlıçay Arslan, Ş. (2019). *Web 2.0 araçlarının tanıtımının öğretmen adaylarının eğitim teknolojisi standartları öz yeterliliği ve öğretim teknolojilerine yönelik tutumlarına etkisi*. [Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Timur, S., Timur, B., Arcagök, S., & Öztürk, G. (2020). Fen bilimleri öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarına yönelik görüşleri. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 21(1), 63-108.
- Usta, N. D., Güntepe, E. T., & Durukan, Ü. G. (2020). Öğretmen adaylarının öğrenme ortamına Web 2.0 teknolojilerini entegre edebilme yeterliliği. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 519-529.
- Ünlüer, S. (2018). Bilişim teknolojileri öğretmenliği alan yeterlikleri çerçevesinde öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanma deneyimleri. *1. Uluslararası Çağdaş Eğitim ve Sosyal Bilimler Sempozyumu*, 22 -25 Kasım 2018, Antalya.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

In the field of education, teachers and prospective teachers use many digital and technological tools when teaching, assigning homework, or creating classroom activities. Web 2.0 tools are among these. There are many Web 2.0 tools such as YouTube, Instagram, Canva, and Kahoot. Web 2.0 tools are applications and sites used for a variety of purposes. For example, they can be used in some applications to combine videos or convert photo memories into videos, prepare homework, organize school activities, and shop for home, work, or personal needs. As the use of Web 2.0 tools increases daily, learning how to use them is crucial. To utilize these tools, which have such a wide range of applications, both students and teachers need to be knowledgeable about them. The Web 2.0 tools selected for use in classes should be tailored to the content, objectives, and activities of the course (Timur et al., 2020).

Although there were studies in the relevant literature examining the prospective teachers' opinions about Web 2.0 and Web 2.0 tools, there was no study observed examining these with the Word Association Form. The purpose of this research was to determine the prospective teachers' opinions about Web 2.0 and Web 2.0 tools.

Method

The purpose of this study was to examine prospective teachers' opinions about Web 2.0 tools. In the study, a case study design, one of the qualitative research methods, was used. Case study is one of the qualitative research methods conducted to examine a certain situation or event (Büyüköztürk et al., 2013; Özenç, 2022). The participants consisted of 100 teacher candidates studying in the senior year at Balıkesir University Necatibey Faculty of Education in Türkiye in the 2023-2024 academic year. Data were collected by Web 2.0 Word Association Form and Web 2.0 Written Opinion Form developed by the authors. Data were gathered by Google forms. Data were analyzed by content analysis method, and the answers given to the questions were grouped under codes and categories. Then, frequency tables were created for these. Inter-coder reliability was provided by the article's authors.

Results and Conclusions

In this study, the following conclusions were reached in the light of the findings regarding Web 2.0 and the opinions of prospective teachers about Web 2.0 collected with the Word Association Form and Interview Form:

The prospective teachers mostly associated Web 2.0 with "technology, Internet, and Canva". According to the results of the sentence section of the Web 2.0 Word Association Form, the prospective teachers mostly made sentences related to "education, convenience, and technology" regarding Web 2.0. The prospective teachers did not fully know the definition of Web 2.0.

The top codes related to the definition of Web 2.0 were: "Convenience, technology, and education". The Web 2.0 tools known mostly by the prospective teachers were "Canva, Kahoot, Wordwall, and YouTube", and the Web 2.0 tools used mostly were "Canva, Kahoot, and Teams". The prospective teachers saw "Canva, Wordwall, Kahoot, and Teams" as the most useful Web 2.0 tools in classes. The prospective teachers mentioned that Web 2.0 tools were mostly used "everywhere, in education, and lessons" and for the purposes of "producing and facilitating activities". In undergraduate programs, the prospective teachers stated that Web 2.0 was mostly given in "lectures, applications were used, homework was given, and it was used in PowerPoint/presentations". Regarding the integration of Web 2.0 into lessons, the prospective teachers mentioned that this could mostly be done at school "in lessons, activity preparation, use of Web 2.0 tools, and measurement-evaluation". The students gave also irrelevant/meaningless answers to some questions or some questions were left blank in the Web 2.0 Written Opinion Form.